

LA MEMÒRIA VIVA DEL BAIX TER

El patrimoni dels pobles no és només allò que podem veure i tocar. També el formen els records, els coneixements, els oficis, les tradicions, les festes i les formes de vida que s'han transmès de generació en generació. Aquest patrimoni immaterial ens ajuda a comprendre la història de les comunitats i els canvis que han viscut al llarg del temps. Recollir-lo i transmetre'l és essencial perquè aquests sabers i experiències continuïn formant part de la memòria col·lectiva.

Entenem el Baix Ter com un espai compartit, amb una història, unes pràctiques i uns coneixements que sovint van més enllà dels límits de cada poble. Des del Museu de Suport Territorial – Baix Ter, volem impulsar iniciatives que contribueixin a identificar, documentar i donar a conèixer aquest patrimoni, i que facilitin la seva transmissió a les generacions futures.

En aquesta línia, posem en marxa **Veus del Baix Ter**, un projecte de recuperació de la memòria oral que vol recollir les vivències i els coneixements de les persones dels nostres municipis. Una iniciativa que parteix d'una idea fonamental: reconèixer el valor de les persones i de les seves experiències és també una manera de tenir cura del patrimoni comú.

EN AQUEST NÚMERO

Veus del Baix Ter

Oferta d'activitats educatives. Curs 26/27

Entre nosaltres; el trimestre en flaixos

Agenda MST-Baix Ter;

Fòrum de recerca del Baix Ter

VEUS DEL BAIX TER

UN PROJECTE PER A RECUPERAR LA MEMÒRIA ORAL

ACABEM L'ANY AMB UN SEQUIT D'ENTREVISTES A PERSONES GRANS I REPRESENTATIVES DE L'ÀMBIT DEL BAIX TER

Una de les línies de treball que varem plantejar a tots els municipis en les reunions de planificació anual 2026 va ser l'inici d'un projecte de recollida de memòria del Baix Ter, que s'ha materialitzat amb el nom de: **"Veus del Baix Ter"**. És un projecte, doncs, de recuperació i preservació de la memòria oral dels pobles que integren aquest àmbit territorial.

La iniciativa donarà veu a les persones grans dels diferents municipis que participen del programa Museu de Suport Territorial-Baix Ter perquè comparteixin els seus records, vivències i testimonis sobre la vida quotidiana, les tradicions, els oficis, les transformacions del territori i les formes de vida i convivència de les darreres dècades.

A través d'entrevistes i enregistraments audiovisuals, el projecte recollirà aquest patrimoni immaterial per conservar-lo i posar-lo a disposició de les generacions actuals i futures, contribuint així a mantenir viva la història col·lectiva i a reforçar el sentiment de pertinença al Baix Ter.

Davant aquesta proposta, una part dels municipis varen respondre positivament proposant figures de veïns i veïnes dels respectius pobles per a transmetre la seva memòria oral. Els diversos ajuntaments també s'han posat a disposició del projecte oferint espais municipals per a dur a terme les entrevistes individuals.

Per tal de comptar amb el màxim d'entrevistes possibles, les darreres setmanes de l'any s'efectuaran les gravacions de fins a vuit persones, amb l'objectiu de, durant el primer trimestre de l'any 2027, editar el material que s'hagi enregistrat i, properament, tenir els vídeos documentals definitius per a poder visualitzar i difondre.

Aquest projecte, tal com vam explicar des dels inicis, es desenvolupa amb la idea de donar-li continuïtat les properes anualitats tot incorporant cada any noves entrevistes a persones que siguin proposades pels municipis de MST-Baix Ter. D'aquesta manera esdevé un projecte viu que va creixent amb noves aportacions i memòria.

ACTIVITATS EDUCATIVES

RECURSOS EDUCATIUS PER A UN CURS DE REIVINDICACIONS

L'ÀREA EDUCATIVA DEL MUSEU OFEREIX, A TRAVÉS DE MUSEU DE SUPORT TERRITORIAL, DIVERSES ACTIVITATS A LES ESCOLES DEL BAIX TER

Un curs més des de l'àrea educativa del Museu de la Mediterrània s'ofereix de manera gratuïta als centres escolars que formen part de l'àmbit del Baix Ter una selecció d'activitats educatives per a conèixer el territori.

Aquest curs escolar 2026-2027 parteix del condicionant de la decisió majoritària de l'escola pública de no realitzar sortides ni colònies, no obstant, des de l'àrea educativa del museu continuem oferint la possibilitat d'organitzar activitats educatives compartides que permetin descobrir, conèixer i valorar el patrimoni natural i cultural del nostre entorn més proper, com una eina complementària als continguts treballats a les aules.

A continuació hi trobareu la taula amb la relació d'activitats que s'ofereixen i que s'han informat a les escoles del territori del Baix Ter;

NOM DE L'ACTIVITAT	TIPOLOGIA	NIVELL EDUCATIU RECOMANAT
<u>Toca la prehistòria</u>	Social, Història	Educació infantil i cicle inicial
<u>El Ter, un riu mediterrani</u>	Natural	Cicle inicial, cicle mitjà i cicle superior
<u>Connectem amb l'entorn</u>	Natural	Educació infantil
<u>Apropa't a la prehistòria</u>	Social, Història	Cicle inicial, cicle mitjà i cicle superior
<u>Antropòlogues i antropòlegs al Montgrí</u>	Social, Història	Cicle superior
<u>Ullà, un poble amb molta història</u>	Social, Història, Local	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Bellaire d'Empordà, una volta per la història</u>	Social, Història, Local	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Verges, bocins d'història</u>	Social, Història, Local	Cicle mitjà i cicle superior
<u>Seguim el rastre</u>	Natural	Cicle mitjà

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

A continuació us presentem en format breu alguns dels treballs que hem desenvolupat aquest trimestre en el marc del programa de Museu de Suport Territorial.

VISITES TÈCNIQUES PER A L'AVALUACIÓ DE L'ESTAT DELS ELEMENTS PATRIMONIALS DE LA TALLADA D'EMPORDÀ

Tal com vam explicar en l'edició anterior del butlletí, durant el primer semestre de l'any vam concretar els treballs previs per elaborar informes tècnics sobre l'estat de dos elements patrimonials del Baix Ter. Les darreres setmanes s'han dut a terme les visites d'inspecció de les esglésies de Sant Climent de Tor i Sant Mateu de Canet, amb l'objectiu de tenir els informes enllestits abans de finalitzar l'any.

Les inspeccions, realitzades per professionals especialitzats, han permès examinar de manera integral els dos edificis i identificar les patologies que poden afectar-ne l'estat de conservació i l'estructura. També s'ha elaborat una valoració de l'estat dels diferents elements, de molt bo a molt dolent, incloent-hi la categoria de risc imminent, i s'han fet croquis de les plantes per disposar de documentació de base per a futures intervencions.

Un cop finalitzats, els informes es compartiran amb l'Ajuntament de la Tallada d'Empordà, municipi al qual pertanyen els nuclis de Tor i Canet, i es podran consultar a la [web](#).

Des del 2023, el projecte ha analitzat cinc elements arquitectònics i tres municipis en la seva integritat, amb l'objectiu de millorar el coneixement del patrimoni local i proporcionar als ajuntaments eines tècniques per orientar-ne la conservació i les futures actuacions.

Vista exterior de l'església de Sant Mateu de Canet i de la capella interior d'inicis del segle XVII, amb els tècnics realitzant els treballs d'inspecció.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

SORTIDES PEL BAIX TER - A L'ESTIU DESCOBRIM EL PATRIMONI

Cada dissabte dels mesos de juliol i agost s'han ofert, de nou, visites als 9 municipis que formen l'àmbit del Baix Ter on actua Museu de Suport Territorial.

El cicle dóna continuïtat a l'experiència de descoberta del patrimoni i la història dels pobles de Bellcaire d'Empordà, Fontanilles, Gualta, Pals, Palau-sator, La Tallada d'Empordà, Torroella, Ullà i Verges, a través de visites guiades gratuïtes pels nuclis d'aquests municipis.

A les nou visites d'enguany hi ha participat un total de 187 persones, havent de deixar llistes d'espera en alguns dels casos per haver omplert totes les places previstes.

CICLE PER APROPAR-SE AL ROMÀNIC DEL BAIX TER

Els dijous de juliol i agost s'ha programat el cicle de visites guiades a les esglésies romàniques del Baix Ter.

Sis d'elles ja havien format part dels cicles anteriors. I enguany, amb la voluntat d'anar fent créixer els espais a visitar, s'ha afegit una nova església, Sant Romà de Llabià (al municipi de Fontanilles).

Un total de 141 persones han participat d'aquestes visites, que es consoliden com una de les propostes que genera més interès en les activitats que es coordinen i s'ofereixen des de Museu de Suport Territorial-Baix Ter.

ENTRE NOSALTRES: EL TRIMESTRE EN FLAIXOS

RECURSOS PER A LA RECERCA ALS INSTITUTS DEL BAIX TER

Des del 2020, una de les línies de treball del Museu de Suport Territorial – Baix Ter és la recopilació de referències bibliogràfiques sobre els municipis del Baix Ter. Aquesta informació es posa a disposició dels centres educatius com a recurs per orientar els projectes de recerca de l'alumnat i donar suport al professorat que en tutoritza l'elaboració.

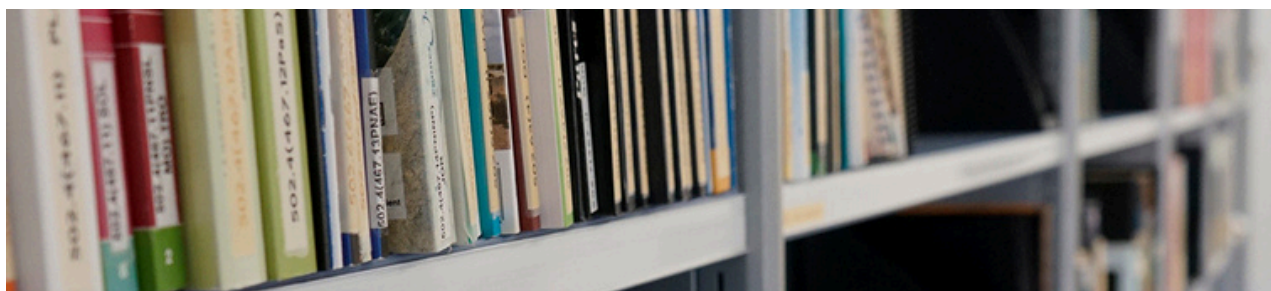
A l'inici de cada curs, fem arribar aquesta eina als instituts perquè el professorat la pugui incorporar als seus recursos de consulta i recomanar-la a l'alumnat quan sigui necessari. L'objectiu és facilitar l'accés a fonts d'informació sobre els municipis del Baix Ter i fomentar l'interès per la història, el patrimoni i la realitat local, especialment en els treballs de recerca de batxillerat.

DIRECTORI DE COL·LECCIONS OBERTES AL PÚBLIC I EQUIPAMENTS PATRIMONIALS BÀSICS

Durant les darreres setmanes hem col·laborat amb el Servei de Museus de la Generalitat de Catalunya en l'actualització del Directori de col·leccions obertes al públic i equipaments patrimonials del Baix Ter. La tasca ha consistit a facilitar la comunicació amb els equipaments i afavorir la revisió de les dades que hi consten.

Per fer-ho, s'ha contactat amb els diferents equipaments per demanar-los que revisessin i actualitzessin la informació, i paral·lelament, s'ha treballat amb els tècnics del Servei de Museus per contrastar la informació del directori.

Disposar de dades actualitzades permet conèixer millor la realitat patrimonial del país i planificar actuacions i línies de subvenció més ajustades a les necessitats.

XIV FÒRUM DE RECERCA DEL BAIX TER

El **dissabte 21 de novembre** se celebrarà a **Rupià** la catorzena edició del Fòrum de Recerca del Baix Ter, una iniciativa impulsada pel Centre de Documentació del Museu de la Mediterrània amb la col·laboració de l'Arxiu Municipal de Torroella de Montgrí.

El Fòrum és un espai de trobada per compartir i donar a conèixer investigacions, estudis i projectes relacionats amb el Baix Ter, i posar en comú nous coneixements sobre la història, el patrimoni, la cultura, el medi natural i altres àmbits vinculats a la zona.

La jornada és oberta a tothom i vol ser un punt de trobada entre persones investigadores, estudiants, professionals i totes aquelles persones interessades en la recerca i el coneixement sobre el Baix Ter.

A la pàgina web del museu hi trobareu el programa complet de la jornada, amb les diverses comunicacions que s'hi presentaran.

Hi sou convidats!

